

Archief Oudheidkamer Enschede

Inv. nr. GKS-01

(zie ook: RAO Markearchief Stokkum Collectie aanwinsten nr 1873.2)

Weldam 3 juni 1647. Vonnis van het drostengericht van Twente in het geding, sinds 1620 hangende tussen het stedeke Diepenheim en den erfmarkenrichter van Stockum met de erfgenamen dier marke, over het gebruiksrecht der inwoners van Diepenheim op de gemeene gronden van Stockum waarbij de klagers hun beweerde rechten gedeeltelijk worden ontzegd.

In saecken zedert den jaare 1620 in conventie en reconventie part passu geventiliet en ongedecidiet gevangen hebbende, tuschen het stedeken Diepenheim als claegers in conventie en en beklaegden in reconventie ter eenre en wijlen jr Joan de Baecke in sijn leven rentmr. van Twenthe en jr. Joan Ripperda to Weldam als erfmarckenrichter van Stockum en die gemeine erfgenaemen derselver marcke, beklaegde in conventie en respectie claegers in reconventie ter andere zijden, sustinerende die gemeine ingesetenen des voorschr. steedekens dat sij als bewesene mede gewaerde ofte marckengenoeten in Stockumer marcke tot derselver marcken emolumenten, commoditeyten, gebruik en afnuttingen soo wel in't heyden, weyden als torven, broecken ende houwen des harden en weecken holts, in nije toeslaegen to maecken, mitsgaders tot het schutten en penden berechtiget te sijn en daerinne als meede in't bekleeden van haere plaetsen in het markengerichte ofte holtspraecke doer die van Stockum wederrechtelick de facto geturbiert en verhindert worden, met versoeck dat in rechte uytgesproecken en gelaudeerd moege worden dat hun luyden die voorschr. Stockumer goetheeren en ingesetenen doer haere feytelicke verhinderingen als onder anderen over die tuynrichtinge ant Hoeghe Laer bij die van Diepenheim uitgesteeken tegens recht gehandelt te hebben ende daeromme die claegers in conventie in haer welheer gebrachte gebruyck en quasi possessie souden sijn to mainteneren en die beclaegde in conventie gehouden to stellen sufficiente cautie de non mollestando aut turbando ulterius, daer bij contendeerende dat judicio finium regendorum bepaelingen ofte marckenpaelen op haere respectie gewoonlycke plaetsen tot naerichtinge van schutten, penden en anders.

Wederom opgericht moegen worden met eysch van interesse en schaden en kosten bij dieselve gehadt en geleeden ware en tegens die beclaechdens in conventie bij hunne antwoordt om redenen daer bij verhaelt, genoemen hadde contrarie conclusie en bij hunnen simultarie eysch gesustiniert dat die vant stedeken Diepenheim eenige ingesetenen van hunne marcke Stockum etlicke seysen, sichten en eenen waegen op die Asschetbeke, alwaer sij poseerden ten beyden zijden plaggen te morgen meyen, afgenoemen en nae Diepenheim gevoert; oock toeslaegen uitgegraven en haere verckens in het Stockemer broeck als die eyckelen begosten to vallen, gedreven te hebben, waarto sij deselve sustinierten te sijn ongerechtiget, concluderende dat na genoemene oculaire inspectie der plaetsen alwaer die voorn. feyten geschiet sijn, erkent soude worden dat die Diepenheimers wederrechtelick daerinne gehandelt hadden en daeromme schuldich souden sijn van sodaene daetelicheyden en onrechtmatige turbatien (sub cautione de nore amplius turbando) af te staen, alles met eysch van costen, hinder en schaden. Alle die welcke questien en verschillen, giene uytgesondert partijen hine in de in den processe bekenden in de jaare 1620 den 12 october en seeckere daer toe beydersyts gekosene arbiters ter decisie gesubmittieert te hebben, dan alsoo dieselve voor het meerendeel waeren koemen to overlijden, hadde sij den 10 july 1645 goetgevonden het voorschr. compromis te renoveren en sulcx doende te versoecken en te nomineeren an die Diepenheimsche zijde den heere Joan van Raesfelt to Twickelo landt droste van Twenthe (in wiens plaetse jongst 31 may lestleden gesurrogiert was doctor Cornelius van Twenhuysen). Voorts die doctoren Jillys en Hendrick Nijlandt respectie kemener en borgermr der stadt Deventer en gecommittierde ter generaliteyts reeckenkamer. An die Stockumsche zijde

doctor Wilhelm Marienburg kemener der voorschr. stadt en amptman van Colmeschate, jonker Arent van Oldeniel en doctor Thomas Loges adv. fiscael deser landtschap, om alle verschillen tusschen partijen eenichsints uytstaende naer rechten, reden en billickheydt op genoemene oculaire inspectie en ondersoek van saecken to decideren volgens acte van compromis daer van sijnde.

Gesien bij deselve compromissarien het proces tusschen parthijen volschreven en gefourneert simultance met drie schriftuyren, mitsgaeders menichvuldige depositien van getuygen, voorts andere documenten alle het welcke benefens het giene ex officio te supplieren stonde, geexamineert en naer genoemene oculaire inspectie wel overwogen, doende hare uitspraecke ingevolge vant voorschr. compromis en eerstelick op den eysch in conventie, verclaeren het stedeken Diepenhem tot het heyden, weyden, turven, broeken, plaggen en holt houwen met 72 bijlen in het weecke holt, mitsgaders tot het schutten en penden in Stockumer marcke (daer in het stedeken Diepenheim gelegen) te sijn gerechtigd doch so en der gestalte dat die schuttinge en pendinge bij hun luyden meede zal morgen geschieden an die oost en westzijde van de lemiten int vervolg uytgedrukt en sullen die panden en geschuttete biesten an die Diepenhemsche sijde gebracht worden binnen Diepenheim en het gepandede off geschuttete an die west off Stockumsche zijde van de Aschetbecke in den Hoff to Stockum. Sullende van alles kennis gegeven worden an de voorschr. erfmarckenrichter tot wins judicative onder anderen staen, sollen die questien daer over vallende dat oick tot conservatie van die groenlanden niet sal mogen geplagget ofte toegeslagen worden op die Aschet an die Diepenhemsche zijde derselver beecke, gelijk oick die eyschers in reconventie niet sullen moegen plaggen (hetwelck oick niet sollen doen moegen die Diepenheimers), noch toeslaegen maecken op die voorschr. Asschet an die Stockumer sijt wis te verstaene van die Aschetbecke tot aan die linie zoo zuydwaerts na het ooge genomen kan worden vant einde van Hendrick Cremers maete schietende noertwaerts regel recht op de windmoele van jr Coeverden op Scharpenseel. En voor soo veele angaet der Diepenheimer eysch van nije toeslaegen in die marcke te moegen maecken en die holtinck ofte marckenrichter te helpen bekleeden. Verstaen dat dieselve tot het toeslaen in die marcke niet anders ofte vorder sijn gerechtigd als het giene sij met consent van die der marckengenoten sullen connen impetren, gelijk sij oock verstaen worden niet gerechtigd te sijn tot die sessie in den holtinck dan alleene soo wanneer van saecken daer to hyrvooren verklaert sijn te weesen bevoecht, getracteert wort, sullende als dan haere twie maentschepen als geïnteressierdens in den holtinck mede sessie nemen moegen. Doende dienvolgens recht op den eysch van den marckenrichter en erffgenaemen van Stockum verclaeren die beklagdens in reconventie tot het eyken holt, als oick tot het ackergewas in die marcke ofte tot het drijven van die verckens int broeck, soo wanneer het acker begint to vallen, niet te sijn gerechtiget.

Partijen sine inde haeren wijderen eysch en conclusie ontseggende, soo dan noch dat om goede consideratien den compromissarien daer toe moverende, die eyschers in reconventie sullen hebben to betaelen die costen over die besoignes, oculaire inspectien en uitspraecke deser saecken gevallen en opgeloepen; de andere om redenen compenserende en reserveren die compromissarien an hun die macht om dese uitspraecke in cass van misverstant te moegen interpreteren en die questien soo eenige hyernamaels vallen mochten naerder to decideren. Sonder arg of list in oircunde der waerheydt is dese bij die compromissarien geteekent en met haere uythangende zegelen bekrachtiget.

Aldus gedaen en uytgesproken op den huysse Weldam in den jaere 1647 den 3 juny.

Onderstont met verscheyden handen geschreven.

W. Marienburgh, dr. Jellys Nijlandt, dr. Hendrick Nijlandt, dr. Arent van Oldeniel, Thomas Loges, C. van Twenhuysen dr en was onder yder naeme een uythangent zegel.